Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

►**B**

RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2082/92
av den 14 juli 1992
om särartsskydd för jordbruksprodukter och livsmedel

(EGT L 208, 24.7.1992, s. 9)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►**A1**	Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige (*)	C 241	21	29.8.1994
	(anpassad genom rådets beslut 95/1/EG, Euratom, EKSG)	L 1	1	1.1.1995

Rättad genom:

►**C1** Rättelse, EGT L 196, 2.8.2000, s. 11 (2082/92)

(*) Denna rättsakt finns inte publicerad på svenska.

▼B

RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2082/92
av den 14 juli 1992
om särartsskydd för jordbruksprodukter och livsmedel

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen och särskilt artikel 43 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Europeiska parlamentets yttrande ([2]),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([3]), och

med beaktande av följande:

Odling, förädling och distribution av jordbruksprodukter och livsmedel spelar en viktig roll i gemenskapens näringsliv.

Mot bakgrund av den nya inriktningen av den gemensamma jordbrukspolitiken bör diversifiering av jordbruksproduktionen uppmuntras. Stimulerad efterfrågan på specialprodukter kan vara till stort gagn för landsbygdens näringsliv, särskilt i mindre gynnade eller avlägset belägna trakter både genom att jordbrukarna inkomster förbättras och genom att avfolkning förebyggs i dessa trakter.

Med tanke på genomförandet av den inre marknaden för livsmedel bör näringsidkarna förses med medel som gör det möjligt för dem att höja marknadsvärdet på sina produkter samtidigt som de skyddar konsumenterna mot obehöriga förfaranden och garanterar handel på lika villkor.

I enlighet med rådets resolution av den 9 november 1989 om framtida prioriteringar för att åter lansera ett program för konsumentskydd ([4]) skall hänsyn tas till konsumenternas ökande krav på att större vikt skall läggas vid kvalitet och vid information om livsmedlens beskaffenhet, odlingsmetoder och förädling av vissa livsmedels och olika livsmedels särskilda egenskaper. Med den mångfald produkter som erbjuds på marknaden och det överflöd av information som lämnas om dem måste konsumenterna för att kunna träffa bättre val förses med klar och koncis information om olika livsmedels särskilda egenskaper.

Ett frivilligt system som bygger på reglerande kriterier kan bidra till att uppnå de målen. Ett system som gör att producenterna kan göra ett livsmedels kvalitet känd inom hela gemenskapen måste innefatta garantier för att påståendena om kvalitet då systemet åberopas i handeln verkligen är underbyggda.

Vissa producenter önskar utvinna ett marknadsvärde ur sina jordbruksprodukters eller livsmedels särart eftersom dessa har egenskaper som skiljer dem från andra liknande produkter. För att skydda konsumenten bör den påstådda särarten underkastas kontroll.

Med hänsyn till sådana produkters särart bör speciella föreskrifter antas för att komplettera de märkningsregler som fastställts i rådets direktiv 79/112/EEG av den 18 december 1978 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning, presentation och reklam i fråga om livsmedel ([5]), och bl. a. bör en särskild deklaration och när det är lämpligt en gemenskapssymbol utformas som kan åtfölja varubeskrivningen för att upplysa konsumenten om att det är fråga om en produkt eller ett livsmedel med kontrollerad särart.

([1]) EGT nr C 30,6.2.1991, s. 4 och
EGT nr C 71, 20.3.1992, s. 14.
([2]) EGT nr C 326, 16. 12. 1991, s. 40.
([3]) EGT nr C 40, 17. 2. 1992, s. 3.
([4]) EGT nr C 294, 22. 11. 1989, s. 1.
([5]) EGT nr L 33, 8.2.1979, s. 1. Senast ändrad genom direktiv 91/72/EEG (EGT nr L 42, 15.2.1991, s. 27).

▼B

För att garantera att jordbruksprodukterna och livsmedlen i fråga genomgående har de uppgivna särskilda egenskaperna måste grupper av producenter själva definiera egenskaperna i en produktspecifikation, men reglerna för att godkänna kontrollorgan som har ansvar för kontroll av att produkterna stämmer med produktspecifikationen måste vara enhetliga i hela gemenskapen.

För att inte skapa orättvisa konkurrensvillkor måste varje producent få rätt att använda antingen en registrerad varubeskrivning tillsammans med uppgifter om produkten samt då det är lämpligt en gemenskapssymbol eller en varubeskrivning som har registrerats såsom sådan, så länge den jordbruksprodukt eller det livsmedel som han odlar eller förädlar uppfyller kraven i varuspecifikationen i fråga och det kontrollorgan han har valt är ett godkänt kontrollorgan.

Det bör införas föreskrifter som tillåter handel med tredje länder vilka erbjuder likvärdiga garantier för utfärdande av bevis om och kontroll av särarten hos produkter som framställs inom deras territorium.

För att bli lockande för producenterna att använda och trovärdig för konsumenterna måste deklarationen om särarten hos en jordbruksprodukt eller ett livsmedel vara rättsligt skyddad och underkastad officiell kontroll.

Ett förfarande måste föreskrivas som skapar nära samverkan mellan medlemsstaterna genom en reglerande kommitté som bildas för ändamålet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Denna förordning fastställer regler för hur ett gemenskapsskydd kan erhållas för särarten hos

— jordbruksprodukter av de slag som är förtecknade i bilaga 2 till fördraget och som är avsedda att förtäras av människor, och

— livsmedel förtecknade i bilagan till denna förordning.

Bilagan kan ändras i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 19.

2. Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av andra speciella gemenskapsföreskrifter.

3. Rådets direktiv 83/189/EEG av den 28 mars 1989 om ett informationsförfarande för tekniska standarder och föreskrifter [1] skall inte vara tillämplig på det särartsskydd som är ämnet för denna förordning.

Artikel 2

I detta direktiv används följande uttryck med de betydelser som här anges:

1. *särart:* den eller de egenskaper som klart skiljer en jordbruksprodukt eller ett livsmedel från liknande jordbruksprodukter eller livsmedel som hör till samma kategori.

   En jordbruksprodukts eller ett livsmedels presentation skall inte betraktas som egenskap i denna mening.

   Särarten behöver inte inskränka sig till en kvalitativ eller kvantitativ sammansättning eller till ett produktionssätt som definierats i gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning, standarder fastställda av standardiseringsorgan eller genom frivilliga överenskommelser. Denna regel skall dock inte tillämpas när den lagstiftningen eller standarden har tillkommit för att definiera en produkts särart.

[1] EGT nr L 109, 26.4.1983, s. 8. Senast ändrad genom beslut 90/230/EEG (EGT nr L 128, 18.5.1990, s. 15).

▼B

2. *grupp*: sammanslutning, oberoende av juridisk form och av sammansättning, av producenter och/eller förädlare som arbetar med samma jordbruksprodukt eller livsmedel, jämte andra intresserade parter.

3. *särartsskydd*: gemenskapens erkännande av en produkts särart genom registrering i enlighet med denna förordning.

Artikel 3

Kommissionen skall upprätta och förvalta ett register över skyddade särarter. Registret skall uppta benämningarna på de jordbruksprodukter och livsmedel vilkas särart erkänts på gemenskapsnivå i enlighet med denna förordning.

Registret skall göra åtskillnad på de benämningar som avses i artikel 13.1 och de som avses i artikel 13.2.

Artikel 4

1. För att en produkt skall få upptas i det register som avses i artikel 3 måste den antingen framställas med hjälp av hävdvunna råmaterial eller kännetecknas av hävdvunnen sammansättning eller ha odlats och/eller förädlats på ett sätt som återspeglar hävdvunnet bruk vad gäller odling och/eller förädling.

2. Registrering skall inte medges för en jordbruksprodukt eller ett livsmedel om dess särart

a) beror på härkomst eller geografiskt ursprung, eller

b) uteslutande beror på användning av en teknisk innovation.

Artikel 5

▼C1

1. För att få registreras måste benämningen uppfylla följande villkor, nämligen

— den skall i sig själv vara särskiljande, eller

— den skall uttrycka särarten hos jordbruksprodukten eller livsmedlet.

▼B

2. En benämning som anger särart så som avses i andra strecksatsen i föregående stycke får dock inte registreras i följande fall:

— Den avser endast allmänna påståenden om en kategori jordbruksprodukter eller livsmedel eller avser en kategori som omfattas av särskild gemenskapslagstiftning.

— Den är vilseledande t. ex. genom att den avser en självklar egenskap hos produkten eller den inte svarar mot varuspecifikationen eller mot vad konsumenterna har fog att förvänta sig mot bakgrund av produktens egenskaper.

3. För att få registreras måste den benämning som avses i första punkten första strecksatsen vara av traditionellt slag och följa nationella föreskrifter eller ha vunnit hävd.

4. Bruket av geografiska namn skall godkännas i benämningar som inte omfattas av rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska benämningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel ([1]).

Artikel 6

1. För att kunna få särartsskydd måste en jordbruksprodukt eller ett livsmedel överensstämma med en produktspecifikation.

([1]) EGT nr L 208, 24.7.1992, s. 1.

▼B

2. Produktspecifikationen skall innefatta åtminstone följande uppgifter:

— Benämningen i den mening som avses i artikel 5 på ett eller flera språk.

— En beskrivning av produktionsmetoden, med uppgift om beskaffenheten och egenskaperna hos råmaterial och/eller använda ingredienser och/eller beredningsmetoden, med avseende på produktens särart.

— Omständigheter som gör det möjligt att bedöma den hävdvunna prägeln i den mening som avses i artikel 4.1.

— En beskrivning av produktens egenskaper, med de fysikaliska, kemiska, mikrobiologiska och/eller organoleptiska karakteristiska som har samband med dess särart.

— De minimikrav och de kontrollförfaranden som gäller för särarten.

Artikel 7

1. Bara en grupp har rätt att begära registrering av en jordbruksprodukts eller ett livsmedels särart.

2. Ansökan om registrering, innefattande produktspecifikationen, skall inges till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där gruppen verkar.

3. Myndigheten skall sända ansökan vidare till kommissionen om den finner att villkoren i artikel 4-6 är uppfyllda.

4. Senast den dag denna förordning träder i kraft skall medlemsstaterna offentliggöra uppgift om de myndigheter de har utsett att vara behöriga och underrätta kommissionen om detta. Österrike, Finland och Sverige skall offentliggöra dessa uppgifter inom 6 månader efter anslutningen.

Artikel 8

1. Kommissionen skall översända ansökan i översättning till de andra medlemsstaterna inom sex månader från den dag då kommissionen mottog ansökan enligt artikel 7.3.

Då ansökningen har översänts på det sätt som avses i föregående stycke skall kommissionen i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* genast offentliggöra de huvudsakliga uppgifterna i ansökningen, i synnerhet den benämning som föreskrivs i artikel 6.2 första strecksatsen och de omständigheter som ansökaren åberopar.

2. Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall se till, att alla personer som kan visa att de har ett befogat ekonomiskt intresse får rätt att ta del av ansökningen. Dessutom och i enlighet med de regler som gäller i medlemsstaterna får de behöriga myndigheterna föreskriva att andra med befogat intresse får tillgång till ansökningen.

3. Inom fem månader från dagen för det offentliggörande som avses i punkt 1 får varje fysisk eller juridisk person som berörs av registreringen framställa invändning mot den genom att tillställa de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där denne bor eller verkar en vederbörligen underbyggd skrivelse.

4. Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall vidta åtgärder som är nödvändiga för att ta ställning till den skrivelse som avses i föregående punkt inom den föreskrivna tidsfristen. Medlemsstaterna kan också framställa invändningar på eget initiativ.

Artikel 9

1. Om inga invändningar har anmälts till kommissionen inom sex månader, skall kommissionen i det register som avses i artikel 3 införa de huvudsakliga uppgifter som avses i artikel 8.1 och offentliggöra dem i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

2. Om invändningar har anmälts skall kommissionen inom tre månader uppmana de medlemsstater som berörs att söka träffa en

▼B

förlikning i enlighet med sina egna förfaranden inom en ytterligare tidsfrist på tre månader. Därefter skall förfaras på någotdera av följande sätt:

a) Om förlikning har nåtts, skall medlemsstaterna till kommissionen anmäla alla de omständigheter som gjorde förlikningen möjlig jämte sökandens och invändarens yttranden. Om de upplysningar som inkommit i enlighet med artikel 6.2 är oförändrade, skall kommissionen fortsätta handläggningen i enlighet med punkt 1 ovan. I annat fall skall kommissionen på nytt inleda det förfarande som fastställts i artikel 8.

b) Om ingen förlikning har uppnåtts, skall kommissionen fatta beslut om registreringen i enlighet med det förfarande som fastställts i artikel 19. Om beslutet blir att registrera särarten, skall kommissionen förfara i enlighet med punkt 1 ovan.

Artikel 10

1. Varje medlemsstat har rätt att anföra anmärkning om att ett kriterium som ingår i produktspecifikationen för en jordbruksprodukt eller ett livsmedel som omfattas av särartsskydd inte längre är uppfyllt.

2. Medlemsstaten skall rikta anmärkningen till den andra medlemsstat som är berörd. Denna skall granska anmärkningen och underrätta den klagande medlemsstaten om vad som därvid framkommit och i förekommande fall om de åtgärder som har vidtagits.

3. Om avvikelser från produktspecifikationen upprepas och medlemsstaterna i fråga inte kunnat träffa förlikning skall en underbyggd ansökan inges till kommissionen.

4. Kommissionen skall granska ansökningen genom att rådfråga de berörda medlemsstaterna. Kommissionen skall då är lämpligt därefter vidta de åtgärder som är nödvändiga i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 19. Till dessa kan höra att registreringen avförs.

Artikel 11

1. En medlemsstat kan på begäran av en grupp som verkar inom dess territorium ansöka om ändring i en produktspecifikation.

2. Kommissionen skall se till att ansökningen och de omständigheter sökanden åberopar offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Artikel 8.2-8.4 skall därvid tillämpas.

Medlemsstatens behöriga myndigheter skall se till att offentliggörandet blir känt av varje odlare och/eller förädlare som tillämpar den produktspecifikation som ändringsansökningen gäller.

3. Inom tre månader från dagen för det offentliggörande som föreskrivs i föregående punkt har varje odlare och/eller förädlare som tillämpar produktspecifikationen i fråga rätt att kräva att den gällande produktspecifikationen skall behållas oförändrad. Han skall framföra kravet i en skrivelse till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där han verkar. Denna myndighet skall sända skrivelsen vidare till kommissionen jämte eventuella kommentarer.

4. Om ingen invändning eller skrivelse av det slag som avses i föregående punkt har anmälts till kommissionen inom fyra månader efter den dag då ändringsansökningen offentliggjordes, skall kommissionen företa den begärda ändringen i det register som föreskrivs i artikel 3 och offentliggöra den i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning.*

5. Om däremot en invändning eller skrivelse av det slag som avses i punkt 3 har anmälts till kommissionen, skall den begärda ändringen inte registreras. I sådant fall får den grupp som avses i punkten 1 ansöka om en ny registrering av särart i enlighet med det förfarande som fastställts i artikel 7-9.

▼B

Artikel 12

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 19 får kommissionen definiera en gemenskapssymbol som skall kunna användas vid märkning, presentation och reklam för jordbruksprodukter eller livsmedel som har särartsskydd i gemenskapen enligt denna förordning.

Artikel 13

1. Från dagen för det offentliggörande som föreskrivs i artikel 9.1 skall den benämning som avses i artikel 5 tillsammans med den deklaration som avses i artikel 15.1 och i förekommande fall den gemenskapssymbol som avses i artikel 12 vara förbehållna jordbruksprodukter eller livsmedel som överensstämmer med den publicerade produktspecifikationen.

2. Trots vad som stadgas i föregående stycke skall benämningen ensam vara förbehållen jordbruksprodukter eller livsmedel som överensstämmer med den publicerade produktspecifikationen i följande fall:

a) Detta begärdes i ansökan av den grupp som ingav denna.

b) Det förfarande som avses i artikel 9.2 b visar inte att bruk av benämningen är lagligt, erkänt och ekonomiskt betydelsefullt för liknande jordbruksprodukter eller livsmedel.

Artikel 14

1. Medlemsstaterna skall se till att det senast sex månader efter den dag då denna förordning har trätt i kraft har inrättats kontrollorganisationer med uppgift att säkerställa att alla jordbruksprodukter och livsmedel som utges för att ha skyddad särart uppfyller kriterierna i produktspecifikationerna. För Österrike, Finland och Sverige skall den frist som här anges räknas från dagen för anslutningen.

2. En kontrollorganisation kan omfatta en eller flera för ändamålet av medlemsstaten utsedda kontrollmyndigheter och/eller godkända kontrollorgan. Medlemsstaterna skall tillställa kommissionen förteckningar över dessa myndigheter och godkända kontrollorgan och deras respektive befogenheter. Kommissionen skall offentliggöra dessa uppgifter i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning.*

3. Utsedda kontrollmyndigheter och godkända privata organ måste kunna garantera objektivitet och opartiskhet gentemot alla producenter och produktförädlare som underställs deras kontroll och ha ständig tillgång till den kvalificerade personal och de övriga resurser som behövs för att genomföra kontroller av jordbruksprodukter och livsmedel som omfattas av särartsskydd i gemenskapen.

Om en kontrollorganisation anlitar ett annat organ för vissa kontrollåtgärder, måste detta senare kunna ge samma garantier. I sådana fall skall den utsedda myndigheten respektive det godkända privata organet fortfarande vara ansvarigt gentemot medlemsstaten för alla kontrollåtgärder.

Fr. o. m. den 1 januari 1988 måste ett organ för att kunna godkännas av en medlemsstat för det ändamål denna förordning avser uppfylla de krav som fastställs i standarden EN 45011 av den 26 juni 1989.

4. Om en utsedd kontrollmyndighet respektive ett godkänt privat organ i en medlemsstat konstaterar att en jordbruksprodukt eller ett livsmedel som utges för att ha särartsskydd inte uppfyller produktspecifikationens kriterier, skall kontrollorganet vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till, att denna förordning följs. Kontrollorganet skall underrätta medlemsstaten om de åtgärder som vidtagits i samband med kontrollerna. Berörda parter måste underrättas om alla beslut som fattats.

5. En medlemsstat måste dra tillbaka godkännandet av ett kontrollorgan om de kriterier som avses i punkt 2 och 3 inte längre är uppfyllda. Medlemsstaten skall underrätta kommissionen härom, och denna skall i

▼B

Europeiska gemenskapernas officiella tidning offentliggöra en reviderad förteckning över godkända kontrollorgan.

6. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till, att en producent som följer denna förordning har tillgång till kontrollsystemet.

7. Kostnaderna för de kontroller som föreskrivs i denna förordning skall bäras av de producenter som utnyttjar särartsskyddet.

Artikel 15

1. Följande beteckningar får användas endast av producenter som följer den registrerade produktspecifikationen:

— Ett kännetecken som bestäms i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 19.

— I förekommande fall gemenskapssymbolen, och

— Under de förutsättningar som anges i artikel 13.2 den registrerade benämningen.

2. En producent som första gången efter registrering använder en benämning som är skyddad i enlighet med artikel 13.1 eller 13.2 skall i vederbörlig ordning anmäla detta till en kontrollmyndighet eller ett godkänt kontrollorgan i den medlemsstat där han verkar, också om han är medlem av den grupp som ingav den ursprungliga ansökningen.

3. Myndigheten eller kontrollorganet skall se till att producenten följer de offentliggjorda uppgifterna om produkten innan denna marknadsförs.

Artikel 16

1. (SIC!) Utan att påverka tillämpningen av internationella överenskommelser kan denna förordning också tillämpas på en jordbruksprodukt eller ett livsmedel från ett tredje land under följande förutsättningar:

— Tredje landet kan ge samma eller likvärda garantier som de som avses i artikel 4 och 6.

— Tredje landet har ordnat kontroll likvärd den som föreskrivs i artikel 14.

— Tredje landet är berett att ge skydd likvärt det som är tillgängligt inom gemenskapen för motsvarande jordbruksprodukter eller livsmedel som härstammar från gemenskapen och som där har särartsskydd.

Artikel 17

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att ge rättsskydd mot varje missbruk eller vilseledande bruk av den beteckning som avses i artikel 15.1 och i förekommande fall den gemenskapssymbol som avses i artikel 12 och mot varje imitation av benämningar som är registrerade och skyddade enligt artikel 13.

2. Registrerade benämningar skall skyddas mot allt bruk som är ägnat att vilseleda allmänheten. däribland bruk som kan inge föreställningen att en produkt utan att vara det har särartsskydd i gemenskapen.

3. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om de åtgärder de har vidtagit.

Artikel 18

Medlemsstaterna skall vidta alla åtgärder som är lämpliga för att se till att de varubeskrivningar som används på nationell nivå inte ger anledning till förväxling med benämningar som är registrerade och skyddade i enlighet med artikel 13.2.

▼B

Artikel 19

Kommissionen skall biträdas av en kommitté som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Kommittén skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 148.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen varvid medlemsstaternas röster skall vägas enligt nämnda artikel. Ordföranden får inte rösta.

Kommissionen skall själv anta förslaget till åtgärder om detta har tillstyrkts av kommittén.

Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte fattat något beslut inom tre månader från det att förslaget mottagits, skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

Artikel 20

Detaljregler för denna förordnings tillämpning skall fastställas enligt det förfarande som föreskrivs i artikel 19.

Artikel 21

Inom fem år från den dag då denna förordning träder i kraft skall kommissionen lämna rådet en rapport om förordningens tillämpning jämte de förslag som kan vara lämpliga.

Rapporten skall i synnerhet behandla följderna av tillämpningen av artikel 9 och 13.

Artikel 22

Denna förordning träder i kraft tolv månader efter det att den har publicerats i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning.*

▼B

BILAGA

Livsmedel som avses i artikel 1.1

— Öl
— Choklad och andra livsmedel som innehåller kokos
— Konfektyr, matbröd, kaffebröd, kakor, skorpor och andra bakverk
— Pasta, oavsett om den är färdiglagad eller fylld
— Färdiglagad mat
— Färdigberedda kryddade såser
— Soppor och buljonger
— Drycker framställda ur växtextrakt
— Glass och sorbet